

?Quedeu-vos tots a casa!

«No respondrem a cap provocació, però sortirem. Sortirem a donar la cara per aquesta nostra llibertat robada»

A les portes de la sentència, torno a *Acte de violència*, una de les obres cabdals de Manuel de Pedrolo. Cabdal, ja n'havíem parlat, no tant per l'arquitectura de la novel·la, sinó per la voluntat de l'autor de convertir-la en una eina de combat contra la barbàrie i contra la imposició. Amb una finalitat, doncs, més política que no pas literària, el llibre és un crit, no gens dissimulat, per dur a terme un acte comunitari de desobediència civil basat en una actitud de resistència passiva per dir prou a un poder dictatorial que sotmet els ciutadans. I els sotmet amb mà de ferro.

A partir d'una consigna clara i efectiva, "quedeu-vos tots a casa", el poble diu prou i planta cara al poder, fins aleshores omnímode i incontestable. Un plantar cara que comença amb un evident desavantatge, perquè aquest poder tenia i té en la por el seu millor aliat, una por sembrada amb violència; ara bé, quan la majoria de la població segueix, a l'unison, la crida, de manera pacífica, l'autoritat queda situada entre espasa i paret. Aquesta crida a la insubmissió té més voluntat, per part de l'autor, de convèncer el lector que no pas una funció estrictament estètica. Una obra, *Acte de violència*, on el bé de la comunitat se situa per damunt del de l'individu. Amb unitat, la força del col·lectiu, i el lideratge.

Aquest alçament pacífic, sense violència, escrit l'any 1961, que guanya el premi Prudenci Bertrana l'any 1968 i que es publica el 1975, es pregunta què passaria si anéssim a una vaga general indefinida. I hi respon, perquè *Acte de violència* es debat entre la resistència i l'opressió, la solidaritat i la violència, la implicació i la indiferència. I no és aquesta també la nostra actualitat rabiosa? Sembla com si *Acte de violència* el relatés, aquest nostre present. Amb la diferència, potser, que les nostres reaccions col·lectives, al govern d'Espanya i a tots els seus ressorts d'Estat ja no els fan por. I no els fan por perquè s'han adonat que no hi ha translació política. L'independentisme institucional gesticula, però, de moment, més que propositiu, es manté reactiu.

I em pregunto què passaria si el dia que el Suprem dicti sentència obeïssim la consigna d'*Acte de violència* i es quedés tothom a casa. Madrid no trobaria raons per parlar de violència. Ningú als carrers: ni vianants ni trànsit. Cap manifestació: ni crits ni silencis. Ens fariem sentir ignorant-los. I què farien, llavors, els milers d'agents que ens envien? Ens els en envien perquè volen que hi hagi aldarulls. No ens els en envien com a agents d'ordre, sinó com a agents de provocació. Dimecres ho deia amb veu alta i clara Pedro Garrido, màxim responsable, aquí, de la Guàrdia Civil: si cal, ho tornarem a fer!

L'Estat vol venjança. I el judici, més enllà d'aplicar la llei, amb la sentència carregarà amb les culpes. Perquè els poders de l'Estat, tots, volen que la sentència provoqui por. Volen la por com a aliada. Aquella mateixa por de què se servia el poder dictatorial d'*Acte de violència*. Espanya no ha fet una involució democràtica, no la pot fer; perquè Espanya encara no ha aconseguit d'assentar-la amb convicció, la democràcia. Però no; no ens hi quedarem, a casa. No respondrem a cap provocació, però sortirem. Sortirem a donar la cara per aquesta nostra llibertat robada.